

COMISSIÓ PERMANENT DEL CONSELL CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT

Acta de la sessió del 10 de gener de 2023

A la sala Tinenta 4a. planta de l'edifici d'Ecologia Urbana, el dia 10 de gener de dos mil vint-i-tres, a les 18.00 h, es reuneix la Comissió Permanent del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, sota la presidència del Sr. Lluís Sala, vicepresident del Consell, assistit per la Sra. Marta Cuixart, com a secretària del Consell.

Hi concorren els Srs. i les Sres.:

- Anna Romero, AMB – Àrea Metropolitana de Barcelona
- Ester Oliveras, Universitat Pompeu Fabra - UPF
- Laura Diéguez, CC.OO de Catalunya
- Javier Heredero, Grup Municipal de Ciutadans
- Josep Mª Carrera, Lliga per la Defensa del Patrimoni Natural, Depana
- Pilar Mínguez, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya – PIMEC/PIMEC Comerç
- Quique Gornés, en representació del regidor d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica
- Rosa Garcia, Rezero Responsable

Suport a la Secretaria:

- Anna Ferrer, Secretaria Barcelona + Sostenible

No assisteixen i s'excusen:

- Berta Roset, Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya – COAMB
- Eloi Badia, president del Consell i regidor d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica
- Francina Vila, Grup Municipal Junts x Cat
- Jeremie Fosse, eco-union
- Laia Bonet, Grup Municipal Socialista
- Maria Passalacqua, Club EMAS

Ordre del dia:

1. Benvinguda i presentació. Resum del procés i resultats de les eleccions de membres del Consell i informació de la constitució del nou Plenari.
2. Proposta de resolució d'empat de vots de dues entitats per formar part del sector associatiu del Consell
Han empatat per ocupar una plaça al Consell, en segona ronda de votacions, l'Associació eco-union i la Casa dels Futurs. La resolució recau en la presidència un cop fetes les consultes pertinents. En aquest sentit, es proposa a la Comissió Permanent que es pronunciï sobre les següents opcions: sorteig entre les dues entitats; accés de les dues entitats; deixar la plaça vacant; ocupació de la plaça al Consell 2 anys de mandat cada entitat; altres que considereu.

3. Percepcions i valoracions finals de la Permanent per traslladar al Plenari: destacats del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022; la Xarxa Barcelona + Sostenible i el Consell. Recomanacions.
4. Torn obert d'intervencions i cloenda.

Temes tractats i acords presos:

1. Benvinguda i presentació. Resum del procés i resultats de les eleccions de membres del Consell i informació de la constitució del nou Plenari.

Lluís Sala, vicepresident del Consell, dona la benvinguda i presideix la reunió.

Es fa una ronda de presentacions, donat que hi ha persones noves a la Comissió Permanent.

Quique Gornés, en representació de la regidora d'Emergència Climàtica i Transició Ecològica, fa unes indicacions de balanç del mandat polític. Irregular i mancat de caliu, donades les circumstàncies de la pandèmia. Ara, a punt de finalitzar, valora l'activitat del Consell que dona continuïtat a tots aquells temes que fan referència a àmbits de la sostenibilitat. Desitja que amb el nou mandat es segueixin tractant amb la mateixa convicció i es continuï fent molta feina.

La secretària del Consell anuncia que aquesta és la darrera reunió de la Comissió Permanent, amb membres sortint, i l'objectiu de la sessió, a més de la intenció que esdevingui una trobada entre companys i companyes, després de set anys treballant de manera conjunta.

Introdueix breument el primer punt de resum del procediment i resultats de les eleccions de membres del Consell i informació de la constitució del nou Plenari. L'endemà de l'aprovació definitiva del Reglament de funcionament del Consell Ciutadà per a la Sostenibilitat al BOPB (<https://bop.diba.cat/anunci/3318052/aprovacio-definitiva-del-reglament-de-funcionament-del-consell-ciutada-per-a-la-sostenibilitat-ajuntament-de-barcelona>) s'inicia el procés electiu a través de la plataforma Decidim.Barcelona (<https://www.decidim.barcelona/assemblies/eleccionsconsellsostenibilitat>), que ha anat d'octubre a desembre de 2022, i ha estat garantit per aquesta comissió permanent.

Destaca l'esforç comunicatiu que s'ha fet per part de la Secretaria perquè arribés a tota la Xarxa Barcelona + Sostenible. I es revisen les quatre fases del procés:

1. Elaboració del cens i presentació de candidatures. Les candidatures es podien presentar al sector al qual pertany cada organització: associatiu i cívica; empresarial; centres educatius; universitats i col·legis professionals. En els sectors associatiu i empresarial el nombre de candidatures presentades van ser superiors al nombre de places al Consell, i es van fer votacions per part de les organitzacions del mateix sector. No ha calgut fer votacions dels sectors de centres educatius, universitats i col·legis professionals.

2. Fase de debat. Es van obrir diferents debats per categories i per àmbits d'intervenció, que la mateixa Xarxa B+S havia comentat en trobades anteriors, oberts a tothom qui volgués fer aportacions i/o comentaris.
3. Període de votacions, de dues setmanes, amb la característica que totes les organitzacions havien de registrar-se prèviament i acreditar-se com a entitat al Decidim.Barcelona, tant per presentar candidatura, com per participar als debats, com per poder votar.
4. Resultats de les votacions i sorteig aleatori. Els resultats de la primera ronda de votacions es van tancar amb empats i es va obrir una segona ronda de votacions, que va acabar amb un nou empat en el sector associatiu entre dues organitzacions. Paral·lelament, una tercera part de les organitzacions de cada sector es van escollir per sorteig d'entre totes les organitzacions del cens.

Ara ens trobem en el moment de tancar la composició definitiva del Plenari. Resoldre l'empat, tenir la representació dels districtes que compten amb aquests espais paral·lels de participació, i també de les administracions públiques.

2. Proposta de resolució d'empat de vots de dues entitats per formar part del sector associatiu del Consell

Han empatat per ocupar una plaça al Consell, en segona ronda de votacions, l'Associació eco-union i la Casa dels Futurs. La resolució recau en la presidència un cop fetes les consultes pertinents. En aquest sentit, es proposa a la Comissió Permanent que es pronunciï sobre les següents opcions: sorteig entre les dues entitats; accés de les dues entitats; deixar la plaça vacant; ocupació de la plaça al Consell 2 anys de mandat cada entitat; altres que considereu.

La recomanació que es fa a la presidència és que totes dues entitats entrin a formar part del Consell, perquè és el més amable. S'accepten pel seu bagatge i es considera que la representació del sector queda equilibrat. L'opinió és que l'opció de fer rotacions entre elles distorsiona més que no pas beneficia.

S'acorda que aquesta proposta es recull com una excepció i, de cara el futur i per ajustar-ho al procés electiu, es demanarà a persones expertes que formulin una definició d'aquests casos per tal de reproduir-ho en el reglament intern del Consell.

S'acorda i consta en acta que entrin les dues entitats a formar part del Consell.

3. Percepcions i valoracions finals de la Permanent per traslladar al Plenari: destacats del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022; la Xarxa Barcelona + Sostenible i el Consell. Recomanacions.

La secretària del Consell recorda la data de la propera sessió plenària i constituent del nou Plenari, que es farà el dimecres 1 de febrer al Saló de Cent.

Informa que des de la Regidoria es proposa fer un plenari que reuneixi els antics membres i els nous. I es valora que hi hagi una intervenció per part d'antics membres

del Consell amb l'objectiu de fer una pinzellada de les tasques del Consell, fer balanç de com ha funcionat el Consell i la mateixa Xarxa B+S i d'inici de treball. Amb la finalitat que es faci un relleu de la feina feta i dels reptes que es perfilen, i els nous membres utilitzin aquesta informació i se la facin seva per orientar la seva tasca. Hi ha dos moments i dos espais per fer-ho, un és al Plenari i l'altre és a la Convenció del mes de març.

Es presenta un document que recull tot aquest treball de base; un resum dels indicadors d'acompliment dels objectius del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat (CCS) i les accions fetes. Del que es tracta en aquesta sessió és recollir les aportacions de la comissió alhora de presentar la informació al Plenari i a la Convenció.

La informació d'aquesta presentació està organitzada, des del punt de partida del l'any 2012, en els compromisos orientats a generar impactes i en les problemàtiques definides i en els impactes esperats al 2022. I avaluar-ne la informació significativa que es pot presentar per a cada objectiu observant la classificació dels 28 indicadors, i una valoració d'acompliment de cada línia d'acció.

El valor afegit és que s'ha organitzat la informació en el model de la teoria del canvi, com acció estratègica i manera simplificada de plantejar l'acció; en termes d'impactes, ja expressats en el CCS, en accions fetes i recursos dedicats a dotar aquestes accions i en els resultats immediats de les accions.

S'obre torn d'intervencions a les entitats i es demana una valoració perceptiva als membres de la comissió perquè destaquin allò que els sembla que ha millorat, les accions que s'han assolit, en quins objectius s'han sumat més esforços i en el més valuós de la Xarxa B+S:

- **Biodiversitat** (objectiu 1 del CCS). La percepció pel que fa a temes ambientals és que portem retard en resoldre algunes mesures que s'haurien d'haver pres fa temps; com la necessitat de fer un nou centre d'animals de companyia, no ubicat en un espai natural (des de Depana es proposa ubicar-lo al Jardí Botànic). Hi ha l'amenaça de destruir l'equilibri natural del Delta amb l'ampliació de l'aeroport.
- **Espai públic i mobilitat** (objectiu 2) i **qualitat ambiental i salut** (objectiu 3). La percepció pel que fa als impactes d'actuacions en l'espai públic és que s'han donat canvis positius quant a pacificació d'espais de la ciutat, amb la implantació de carrils bici, canvis de tipologies de carrer i eixos verds, etc. Tot i que, es considera que si es vol reduir l'espai al vehicle privat a la ciutat, s'hauria d'abordar de manera més ambiciosa per millorar-ne la mobilitat.

Es fa un balanç negatiu pel que fa a l'urbanisme de zones com la Marina del Port Vell, que es contempla com a espai públic però que amb la reforma s'ha creat un espai tancat; també el controvertit pagament per poder entrar a parcs públics, com el Parc del Laberint o el Parc Güell, s'opina que no són mesures justificables per a una ciutat per a les persones.

Problemes en la mobilitat. Valorant l'impacte d'aquests últims 10 anys és que han estat un viatge molt complicat; s'ha incrementat la diversitat d'usos per a cada tipus de mobilitat, ha canviat molt el com ens movem i en com ens hem de moure. Sensació de que cada vegada comptem amb menys recursos i necessitem més subministres i, a més, aquests tenen més impacte. El repte és tenir un ecosistema per tenir uns altres objectius d'impacte i indicadors de qualitat de vida.

També es destaca que, malauradament, moltes de les obres de la ciutat s'inicien al quart any de mandat i, en conseqüència, les mesures que s'han planificat per recuperar l'espai públic i fer un model de ciutat habitable, on voler i poder viure, encara s'han de revertir.

- **Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero** (objectiu 4) i **ús racional dels recursos** (objectiu 5). Els residus és un altre tema que es valora ens incumbeix a tothom. Es destaca que cal incorporar en el model de consum la responsabilitat del model de producció que volem; que afecta a l'ús dels recursos, l'energia, l'aigua, etc. I parlar de processos de simbiosi de fluxos de materials, desmaterialització,... Produir per generar el mínim impacte. Davant dels canvis normatius com hibriden amb tots aquests àmbits; consum alimentari i malbaratament, recursos energètics i de productes,...

Introduir la toxicitat vinculat amb temes de salut, model alimentari segur i saludable. I una visió inclusiva on hi càpiguen la gent gran, jove, visió de gènere, etc.

- **Benestar de les persones** (objectiu 7). Tenim un repte multiplicat, el de la ciutat de les persones. Percepció que ens trobem davant d'un trencadís bastant extens i de com ens hem d'encaminar cap a aquest model que volem. Cada vegada hi ha més persones grans que es troben soles i aïllades, la pobresa és més present, etc. Hi ha molta consciència, però el sistema no ajuda a resoldre-ho.
- **Bon govern i responsabilitat social** (objectiu 6) i **progrés i desenvolupament** (objectiu 8). Estem davant d'un canvi de model de ciutat profund, que en 10 anys ens donen una gran retrospectiva i també comporten uns danys colaterals; la pandèmia, nous hàbits, nous usos, l'increment de l'e-comerç, etc. Tot plegat suposa que fer un anàlisi d'aquests punts, que vam definir en el seu moment, ara, potser els hem de revisar i reformular, encara que els conceptes de fons són reptes que encara tenim ara a la ciutat. Valorar aquests impactes actualment resulta complicat. Cal redefinir quin és el model, tenir clar cap a on anem i ara cap a on volem anar.

Com a lectura positiva, sembla que Barcelona s'ha posicionat com a ciutat referent en sostenibilitat; s'han fet coses que semblaven impossibles el 2012. Però, a la vegada, percepció amb regust d'ambigüitat, som referents però ens hem quedat curts en ambició. L'agenda política no avança al mateix ritme i cal arribar encara més al nivell de la ciutadania, dels veïns i les veïnes de la ciutat.

Sorgeixen més reflexions quant aquets impactes, parlem de model de ciutat per a les persones, però és un model de ciutat per als negocis, i en aquest sentit, basculam cap a on ho han fet les grans ciutats. Desequilibri entre llocs de treball localitzats i població ocupada resident a Barcelona. Ens assimilem a ciutats com Manhattan, densa i congestionada, on predomina el treball en relació a l'habitatge i on cada vegada és més difícil que la gent treballi on viu. El 22@ com a producte d'aquesta planificació urbana; més oficines, més hotels.

S'esmenta com a negatiu la poca intervenció en aspectes com el PGM, Pla General Metropolità d'Ordenació Urbana, que des dels anys 70 no es fa cap esforç a nivell polític per avançar i construir un model de territori metropolità i aquest model de ciutat que volem, tampoc en que la societat civil en sigui partícip i deixa que siguin els agents econòmics i la iniciativa privada qui decideix.

Sorpresa quant als indicadors de millora pel que fa a l'accessibilitat de l'habitatge. Si que és cert que hi ha un discurs que es va assimilant en clau de sostenibilitat, però es valora que les mesures no es corresponen amb aquest discurs. El problema de l'habitatge és de difícil solució a escala municipal. El concepte de ciutat com està definit és caduc, es continua parlant en termes de sòl ocupat i no ocupat.

Es destaca la petjada en l'activitat econòmica, amb la baixada de persianes de molts establiments, el canvi d'activitats als barris, l'increment del comerç electrònic,... Tot plegat canvia la fisonomia i el model de ciutat.

- **Educació i acció ciutadana** (objectiu 9) i **resiliència i responsabilitat planetària** (objectiu 10). S'estan dedicant molts esforços en clau d'emergència climàtica i en consum responsable, dues accions valentes. La percepció és que hi ha una visió més compartida i una alta preocupació per la sostenibilitat, sobretot, a les escoles i a les universitats, en general en el teixit de la Xarxa, però s'ha d'anar més enllà.

Com a conclusió, proposen que cal focalitzar el nou marc de referència i en fer un nou compromís per a les persones, com ecosistema en sí mateix. Si es dota i es garanteix que les persones tinguin accés a l'habitatge, a la cultura, a l'energia, que tinguin les necessitats cobertes, automàticament i de manera transversal, la sostenibilitat ha de millorar.

Es demana més coordinació entre els diferents departaments de l'Ajuntament, i no només a Ecologia Urbana.

I rigorositat, pel que fa a la presentació dels indicadors, que han d'anar acompanyats de dades més concretes i fer un document que estigui ben indicat, salvant i tenint en compte la pròpia limitació d'aquests.

Sobre el més valuós, la Xarxa B+S ha comentat sobre **el rol del Consell** en les sessions sectorials que es van fer, i en aquest sentit les observacions s'han sintetitzat en 8 abordatges:

- . Afavorir econòmicament
- . Facilitar la incorporació
- . Generar espais
- . Traslladar i escalar iniciatives
- . Divulgar l'acció
- . Millorar la qualitat de participació
- . Agilitzar els procediments de l'administració
- . Desenvolupar unes polítiques públiques i plans més ambiciosos

De tot aquest debat, han anat sortint després de les sessions a l'entorn del city dònut, dels tallers de projectes i dels tallers d'indicadors, dels debats del cicle de transicions cap a una nova economia, etc. uns àmbits d'intervenció que s'han prioritzat en 8 reptes de ciutat:

- . Emergència climàtica
- . Pèrdua de la biodiversitat
- . Model alimentari
- . Model de consum
- . Accés a l'habitatge
- . Mobilitat segura, sostenible i saludable
- . Model energètic
- . Model cultural

Es fa una síntesi d'aquesta presentació i del que diu la Xarxa B+S, el Consell i el balanç de en què s'ha treballat durant aquests anys, es plantegen millores en els següents elements:

1. El paper de la Xarxa és cercar que aquest enfoc estigui en un canvi de comportament en les persones i un canvi polític. Tenir un impacte cultural.
2. Una acció coordinada i conjunta. Prioritzar i definir reptes amb projectes concrets i amb resultats amb un termini limitat. Amb resultats mesurables.
3. Que sigui una xarxa plural i que tingui diferents graus d'implicació, per exemple a tres nivells. Recursos i serveis per diferents nivells i tipus d'organització.
4. Potenciació dels intercanvis horitzontals i autonomia de les organitzacions. Promoció del treball transversal, més autonomia de les organitzacions, per intercanviar eines i recursos, i que la Secretaria no faci com un sol node central i s'afavoreixin més nodes.

Quique Gornés conclou sobre les oportunitats de futur que se'ns brinda amb aquest nou marc de treball. Tenint en compte aquestes valoracions, aquest balanç, aquesta mirada ampliada i que fa un retrat de ciutat basat en l'estratègia de l'Economia del Dònut, i els reptes que la ciutat vol assolir, tant en termes socials com en termes ecològics i planetaris, i ens ha de permetre definir uns impactes i uns beneficis esperats amb més evidències i que siguin més estables en el temps.

S'acorda que des de la vicepresidència i des de Rezero treballaran amb una proposta de balanç de tot el Compromís per fer la intervenció dels antics membres de la comissió permanent al plenari i per a la Convenció.

4. Torn obert d'intervencions i cloenda.

La secretària tècnica del Consell, Sra. Marta Cuixart, dona per tancada la sessió, agraint la presència de totes les persones participants.

La sessió finalitza a les 19.50 h.

Secretària del Consell

VIP La Presidència